

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 17. januar 2019
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mads Møller Langtved
Sagsnr: 2019-0037-0054
Dok: 979304

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (L 95), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. januar 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod (DF).

Søren Pape Poulsen

Mikkel Planthin

Slotsholmsgade 10
1216 København K

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (L 95):

”Vil ministeren tydeligt definere ordene ”påvirkningsvirksomhed”, ”afhængighed” og ”samarbejde”, som de anvendes i lovforslaget?”

Svar:

Det fremgår af pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at ”påvirkningsvirksomhed” skal forstås som den virksomhed, der udøves med henblik på at påvirke beslutningstagning eller den almene meningsdannelse.

I begrebet påvirkningsvirksomhed ligger, at virksomheden har til formål at få nogen til at mene noget bestemt eller foretage en bestemt handling. Påvirkningen kan f.eks. vise sig ved, at en person øver indflydelse på, influerer, præger, overbeviser eller styrer en anden person eller en persongruppe. Påvirkningsvirksomhed kan ligeledes udøves ved anvendelse af f.eks. tvang eller trusler. Påvirkningsvirksomheden skal være rettet mod beslutningstagning eller den almene meningsdannelse for at være strafbar efter straffelovens § 108, og den kan være rettet mod beslutningstagning eller den almene meningsdannelse både i Danmark og i udlandet.

Med lovforslaget er det, for så vidt angår påvirkningsvirksomhed, alene strafbart at hjælpe eller sætte en fremmed efterretningstjeneste i stand til at virke inden for dansk område, hvis man *samarbejder* med efterretningstjenesten om at udøve påvirkningsvirksomhed med henblik på at påvirke beslutningstagning eller den almene meningsdannelse

Begreberne ”samarbejde” og ”afhængighed” er nærmere defineret i pkt. 3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det fremgår heraf, at et samarbejde med en fremmed efterretningstjeneste vil kunne tage en lang række forskellige former. Hvis der har været kontakt til en fremmed efterretningstjeneste, har det formodningen for sig, at der er tale om et samarbejde. En kontakt kan f.eks. tænkes etableret gennem internettet, telefonisk eller ved personlige møder. En kontakt er imidlertid ikke i sig selv en forudsætning for, at der er tale om et samarbejde.

I den forbindelse er der i lovforslagets almindelige bemærkninger anført en række indikationer på, hvad der kan tænkes at udgøre et samarbejde. Det

kan være indikation på et samarbejde, hvis gerningsmanden f.eks. har modtaget materiale fra en fremmed efterretningstjeneste, hvorefter gerningsmanden har udbredt dette med forsæt til at sætte en fremmed efterretningstjeneste i stand til at virke inden for den danske stats område ved udøvelse af påvirkningsvirksomhed. Det samme gælder, hvis efterretningstjenesten f.eks. har stillet udstyr til rådighed. Omvendt vil det ikke være en indikation på et samarbejde, hvis gerningsmanden selv har fundet frem til materialet, uden at der har været kontakt til efterretningstjenesten. Det betyder, at udbredelse af materiale, som stammer fra en fremmed efterretningstjeneste ikke vil anses for at være et strafbart samarbejde, hvis gerningsmanden selv har fundet frem til materialet på f.eks. sociale medier og hverken har modtaget det fra den fremmede efterretningstjeneste eller været i kontakt med denne.

Det kan også være en indikation på samarbejde, at gerningsmanden på den ene eller anden måde har samordnet eller koordineret sin påvirkningsvirksomhed med en fremmed efterretningstjenestes påvirkningsvirksomhed. Dette gælder ligeledes, hvis gerningsmanden og efterretningstjenesten f.eks. har arbejdet i en fælles forståelse om, at gerningsmanden skal hjælpe efterretningstjenesten med at nå et fælles mål om udøvelse af påvirkningsvirksomhed.

Der vil under alle omstændigheder være tale om et samarbejde, hvis der foreligger en aftale om udøvelse af påvirkningsvirksomhed, hvis der er sket betaling (i form af penge eller andre ydelser), eller hvis der på anden måde består en afhængighed mellem gerningsmanden og efterretningstjenesten.

Særligt i forhold til afhængighed fremgår det af pkt. 3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at en afhængighed f.eks. kan bestå i, at den ene part har ydet den anden part en tjeneste, som må kunne forventes gengældt efterfølgende, eller hvis efterretningstjenesten er i besiddelse af og benytter eller truer med at benytte oplysninger om gerningsmanden eller dennes nærtstående, som vil kunne kompromittere vedkommende.

Det er samlet set Justitsministeriets opfattelse, at de begreber, der anvendes i lovforslaget, herunder de begreber der er redegjort for ovenfor, er tilstrækkelig klart defineret. Det vil være op til domstolene i den konkrete sag på baggrund af sagens omstændigheder at afgøre, om der er tale om strafbar påvirkningsvirksomhed efter den foreslåede § 108 i straffeloven eller ej.